

Υποτροφίες για νέους επιστήμονες

Πρόσφατα κυκλοφόρησαν εγκύκλιοι που απευθύνονται σε νέους έλληνες και κύριους επιστήμονες και πληροφορούν τους ενδιαφερόμενους ότι προκηρύχθηκαν τέσσερις υποτροφίες που απονέμονται από επιστημονικά ιδρύματα που εδρεύουν στην Ελλάδα.

Α. Η Βρετανική Σχολή Αθηνών προσφέρει μέχρι τρεις (3) υποτροφίες σε πτυχιούχους που θα μεταβούν στη Μ. Βρετανία για να μελετήσουν θέματα που εμπήτουν σε τομείς δραστηριότητας της Σχολής. Στην εγκύκλιο αναφέρονται, ενδεικτικά, τομείς όπως η ελληνική και κυπριακή αρχαιολογία, η τέχνη, η ιστορία, η γλώσσα, η φιλολογία, η θρησκεία, η φιλοσοφία, η εθνολογία, η ανθρωπολογία, η γεωγραφία καθώς και η εφαρμογή των θετικών επιστημών σε οποιοδήποτε από τα προαναφερόμενα θέματα. Οι υποτροφίες δεν αφορούν σε θέματα καθαρά φυσικών επιστημών (π.χ. ιατρική, φυσική κ.λπ.). Το αντικείμενο μελέτης πρέπει να είναι προοδιστικό μεν, να σαφηνίζει και στη σχετική εισήγηση τον ενδιαφερόμενο πρέπει να καταδεικνύεται η εννοιακή επίδραση που θα δεχθεί ο υπότροφος από την πρόσβαση που θα έχει σε παραπεμπτικό υλικό (σε βιβλιοθήκες, μουσεία, πανεπιστήμια) και από τη γνώση ή την εμπειρία που μπορεί να προσφέρειται στη Βρετανία αλλά όχι στην Ελλάδα ή στην Κύπρο. Επίσης, οι υποτροφίες δεν απευθύνονται σε υποψήφιους που ενδιαφέρονται για μεταπτυχιακές σπουδές στην Αγγλία ή τις πραγματοποιούν ήδη εκεί. Κατά κανόνα δεν αφορούν και αυτοί που κάνουν μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα. Στην τελευταία περίπτωση όμως, ένας σαφώς καθορισμένος τίτλος και η τεκμηρίωση της προτεινόμενης μελέτης ενδεχομένως να αιτιολογήσει μία εξαιρεση. Το προσφερόμενο ποσό θα είναι τουλάχιστον 675 λίρες το μήνα (μέχρι 3 μήνες) και επιπλέον θα καλύπτεται το κόστος του αεροπορικού εισιτηρίου με επιστροφή. Θα προτιμηθούν υποψήφιοι κάτω των 40 ετών. Οι αιτήσεις (στην αγγλική γλώσσα) πρέπει να υποβληθούν μέχρι τις 15 Δεκεμβρίου 2003. Μεταξύ των δικαιολογητικών πρέπει να σταλεί και μία περιγραφή της προτεινόμενης έρευνας (μέχρι 500 λέξεις) να υποστηρίξει των λόγων για τους οποίους πρέπει η έρευνα να γίνει στη Μ. Βρετανία, κι ακόμη να προσδιορίζεται η διάρκεια, ο τόπος μελέτης και το όνομα του επιστήμονα που θα καθοδηγήσει την έρευνα εκεί. Οι υποψήφιοι που θα επιλεγούν πρέπει να κάνουν χρήση της υποτροφίας στη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους Οκτ. 2004-Σεπτ. 2005. Πληροφορίες και τόπος υποβολής των αιτήσεων: Γραμματεία της Βρετανικής Σχολής Αθηνών, τηλ. 2107292146 ή 2107210974, εργάσιμες ημέρες 9.00-13.00, ή στο e-mail: school.secretary@bsa.ac.uk.

Β. Το Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού, μέσω της Βρετανικής Σχολής Αθηνών, απονέμει μία υποτροφία σε υποψήφιοις ελληνικής υπηκοότητας ή ελληνικής καταγωγής για τη μελέτη θεμάτων που αφορούν στον ελληνικό πολιτισμό ή την ιστορία του ελληνικού εθνικού πέραν των συνόρων της σύγχρονης Ελλάδας (π.χ. έρευνα νομισμάτων των περιοχών της Μικράς Ασίας ή έρευνα για τις ελληνικές κοινότητες στη Δυτική Ευρώπη κατά τον 18ο αιώνα). Σε περίπτωση έλλειψης υποψηφίων ελληνικής υπηκοότητας ή καταγωγής, η υποτροφία μπορεί να χορηγηθεί και σε άλλο υποψήφιο. Ο αποδέκτης της υποτροφίας (άνδρας ή γυναίκα) θα πραγματοποιήσει έρευνα σε πανεπιστήμιο, μουσείο ή άλλο εκπαιδευτικό κέντρο της Μ. Βρετανίας κάτω από την επίβλεψη ενός καθηγητή. Με τη λήξη της επίσκεψης στο εξωτερικό, ο υπότροφος πρέπει να υποβάλει μια σύντομη περιλήψη

της εργασίας που πραγματοποιήσει. Το προσφερόμενο ποσό θα είναι 8.800 ευρώ και θα προτιμηθούν υποψήφιοι κάτω των 40 ετών. Οι αιτήσεις (στην αγγλική) πρέπει να συνοδεύονται από μια τεκμηριωμένη εισήγηση για τους λόγους που πρέπει να γίνει η έρευνα στη Μ. Βρετανία (μέχρι 500 λέξεις) και να περιγράφεται με σαφήνεια το είδος της προτεινόμενης μελέτης. Η προθεσμία υποβολής έχει οριστεί στις 31 Δεκεμβρίου 2003 και ο αποδέκτης της υποτροφίας θα κάνει χρήση της στη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους Οκτ. 2004-Σεπτ. 2005. Πληροφορίες και τόπος υποβολής των αιτήσεων: Γραμματεία της Βρετανικής Σχολής Αθηνών, τηλ. 210 7292146 ή 2107210974, εργάσιμες ημέρες 9.00-13.00, ή στο e-mail: school.secretary@bsa.ac.uk, ταχυδρομική διεύθυνση: Σουηδίας 52, Τ.Κ. 106 76 Αθήνα.

Θέσεις εργασίας - επιδότηση ειδικών μελετών

Η Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών στην Αθήνα προκήρυξε μια σειρά από θέσεις εργασίας (με συμβάσεις) και οικονομικές ενισχύσεις για μελέτες που εμπήτουν κυρίως στα προγραμματικά της ή στα ερευνητικά αντικείμενα του Εργαστηρίου Wiener. Οι προκηρύξεις απευθύνονται σε φοιτητές ή πτυχιούχους αμερικανικών ή канаδικών πανεπιστημίων όλων των εθνικοτήτων, σε λίγες περιπτώσεις αφορούν και σε σπουδαστές ή πτυχιούχους ελληνικών πανεπιστημίων. Περιληπτικά οι προκηρύξεις που έχουν χρονικό περιθώριο υποβολής αιτήσεων είναι οι εξής:

- Directors of the summer sessions (Gertrude Smith Professors), δύο θέσεις, πληροφορίες στην ιστοσελίδα: www.ascsa.edu.gr.
- Προθεσμία μέχρι 15 Ιανουαρίου 2004.
- Επιδότηση μελους της Σχολής, που απευθύνεται σε πτυχιούχους οι οποίοι, κατά προτίμηση, έχουν συμπληρώσει έναν τουλάχιστον χρόνο μεταπτυχιακών σπουδών. Προθεσμία μέχρι 15 Ιανουαρίου 2004. Πληροφορίες στην παραπάνω ιστοσελίδα, ύψος επιδότησης 8.840 \$.
- Επιδότηση σπουδαστή-μέλους της Σχολής, που απευθύνεται σε προπτυχιακούς φοιτητές, με προθεσμία μέχρι 15 Ιανουαρίου 2004.
- Επιδότησεις σε Κύριους Συνεργάτες, που απευθύνονται σε κατοχούς διδακτορικού διπλώματος που εργάζονται ήδη σε κατάλληλο για υποστήριξη από τη Σχολή ερευνητικό πρόγραμμα. Οι αιτήσεις, χωρίς προθεσμία, πρέπει να απευθύνονται στον Διευθυντή της Σχολής.
- Επιδότηση μελους βερίνας αποστολής στην Τουρκία, που απευθύνεται σε πτυχιούχους, προπτυχιακούς σπουδαστές και σε εκπαιδευτικό προσωπικό λυκείων και κολεγίων, για συμμετοχή σε αποστολή ερευνητικής αναγνώρισης 3,5 εβδομάδων στην Τουρκία το καλοκαίρι του 2004. Προθεσμία μέχρι 15 Ιανουαρίου 2004, πληροφορίες στην παραπάνω ιστοσελίδα.
- Επιδότηση μελετών από το Ίδρυμα Fulbright, πληροφορίες στην ιστοσελίδα www.ilepassport.org.
- Υποτροφίες CAORC Multi-country research που υποστηρίζουν υποψηφίους διδάκτορες ή νέους ερευνητές οι οποίοι πρέπει να κάνουν ταξίδια για επιτόπου μελέτες σε διάφορες χώρες, απαραίτητες όμως σε μια χώρα που εδρεύει αμερικανικό ερευνητικό ίδρυμα (π.χ. η Κύπρος). Το ύψος της υποτροφίας είναι μέχρι 9.000 \$. Πληροφορίες και αιτήσεις στην ιστοσελίδα του CAORC www.caorc.org, προθεσμία μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2003.
- Επιδοτήσεις του Εργαστηρίου Wiener για υποψήφιους

διδάκτορες ή κατόχους διδακτορικών διπλωμάτων που κάνουν έρευνα για σκελετικά στοιχεία σπονδυλιτών, θέματα παιδιών, γεωαρχαιολογικά και περιβαλλοντικά ζητήματα. Προθεσμίες: μέχρι 15 Ιανουαρίου 2004 στους υποψηφίους διδάκτορες, μέχρι 1 Απριλίου 2004 στους κατόχους διδακτορικού. Πληροφορίες στην ιστοσελίδα: www.ascsa.edu.gr.

Θέση εργασίας για ειδικό στις νέες τεχνικές φωταύγειας

Το Ινστιτούτο Max-Planck για την Εξελικτική Ανθρωπολογία που εδρεύει στο Leipzig (Γερμανία) προσφέρει μια θέση εργασίας σε νέο επιστήμονα με εξειδίκευση (Ph.D.) στις νέες τεχνικές χρονολόγησης με φωταύγεια (TL και OSL), για να κάνει βασική έρευνα σ' αυτό το διαρκώς αναπτυσσόμενο πεδίο. Το ίδιο Ινστιτούτο σκοπεύει να ιδρύσει στο κοντινό μέλλον και ένα εργαστήριο για χρονολόγησης με U-series με στόχο τις γεω-χρονολογήσεις. Ο υποψήφιος που θα επιλεγεί θα βρίσκεται σε συνεργασία με άλλους χρονολόγους, παλαιοανθρωπολόγους και αρχαιολόγους του Ινστιτούτου, οι οποίοι θα αναλάβει τη διεκπεραίωση των τρεχουσών αναγκών χρονολόγησης των ερευνητικών ομάδων. Η πρώτη σύμβαση εργασίας θα είναι τριετής με δυνατότητα ανανέωσης. Πληροφορίες και αιτήσεις στον Prof. J.-J. Hublin, e-mail: hublin@eva.mpg.de.

Νέες εκδόσεις - βιβλία

• Ι. Λιριτζής, *Αρχαιολογία και Περιβάλλον* (Πανεπιστημιακές σημειώσεις για τους φοιτητές του Τμήματος Μεσογειακών Σπουδών Πανεπιστημίου Αιγαίου με κατεύθυνση Αρχαιολογία και Αρχαιομετρία), Ρόδος 2001, 171 σελ. Στο εισαγωγικό κείμενο του βιβλίου αναφέρεται ότι το «παρόν εισαγωγικό εγχειρίδιο σημειώσεων είναι χρήσιμος οδηγός αναφοράς σ' όλους τους φοιτητές αρχαιολογικών επισημών αλλά και σε καθηγητές που διδάσκουν τα σχετικά αντικείμενα της αρχαιογεωλογίας και της περιβαλλοντικής αρχαιολογίας». Το βιβλίο διαρθρώνεται στα κεφάλαια: α) Παλαιοκλίμα-παλεοεδαφ-ορυκτά, β) Στρωματογραφία και σχετική χρονολόγηση, γ) Μέθοδοι σχετικής χρονολόγησης στην Αρχαιολογία, δ) Στοιχεία Γεωλογίας και Γεωλογίας Ελλάδος και Μεσογείου, ε) Αναπαράσταση παλαιοπεριβαλλοντικών, στ) Μεταβολές θαλάσσιας στάθμης και ζ) Γεωλογική διαμόρφωση του Αιγαίου. Ο συγγραφέας κάνει ένα πρώτης τάξεως εγχειρίδιο εισαγωγικής των αρχαιολογικών σε όσα ζητήματα γεωεπιστημών τους είναι απαραίτητα, δίνοντας έμφαση, φυσικά, στα ελληνικά περιβάλλοντα. Γι' αυτή την αξιόπαινη προσπάθεια κάλυψης ενός κενού στα ελληνικά προπτυχιακά βοηθήματα, οι όποιες υστερήσεις θα μπορούσαν να επισημανθούν από ειδικούς, ας θεωρηθούν και αφηρημένες παρατηρήσεων, συμπληρώσεων ή διευκρινίσεων, ευπρόσδεκτων, όπως σημειώνει και ο συγγραφέας για την ολοκλήρωση του έργου. Πληροφορίες: Καθ. Ι. Λιριτζής, Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Λεωφ. Δημοκρατίας 1, ΤΚ 85100 Ρόδος, τηλ./φαξ: 22410-99320, e-mail: liirts@rhodes.aegean.gr.

• Λ. Ορφανίδη και Ι. Λιριτζής, *Εισαγωγή στη Μουσειολογία και στην Προληπτική Συντήρηση*, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών, Ρόδος 2003, 278 σελ. Το βιβλίο αποτελεί, όπως αναφέρεται στο προοίμιο του, «το πρώτο βιβλίο μουσειολογίας στην ελληνική βιβλιογραφία», και αντιμετωπίζει το βασικό πρόβλημα έλλειψης βοήθημα-

των κατάλληλων τόσο για επιστημονικές εφαρμογές όσο και για δασκαλία του σχετικού μαθήματος σε πανεπιστημιακά μαθήματα. Η πρώτη συγγραφέας υπογράφει την «Εισαγωγή στη Μουσειολογία» και ο δεύτερος την «Εισαγωγή στην Προληπτική Συντήρηση», ενώ και τα δύο μέρη του βιβλίου υποστηρίζονται με πλήθος εικόνων, πινάκων και διαγραμμάτων, καθώς και με πλούσια βιβλιογραφία. Η τρίγλωσση περίληψη του (ελληνική, αγγλική, αραβική) που υπάρχει για τα δύο μέρη του βιβλίου και το ευρετήριο των όρων στο τέλος, υποδηλώνουν την πληρότητα και τη χρησιμότητά του για κάθε ενδιαφερόμενο.

• Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Γεωγραφίας, *Sea-level Changes in Eastern Mediterranean during Holocene: Indicators and Human Impacts* (Book of Abstracts), Αθήνα 2003, 42 σελ. Στο τεύχος παρουσιάζονται οι περιλήψεις των ανακοινώσεων που παρουσιάστηκαν πρόσφατα (16-18.11.) σε συνάντηση εργασίας (workshop) με τον ίδιο τίτλο, στο αμφιθέατρο του Πανεπιστημίου. Οι μισές από τις εργασίες αφορούν σε ελληνικές ή κυπριακές παράκτιες θέσεις και αρκετές περιλήψεις υποστηρίζονται από πίνακες, διαγράμματα και βιβλιογραφικές αναφορές, με τρόπο ώστε το τεύχος να προσωνίξει έναν ιδιαίτερα ενδιαφέροντα τόμο Πρακτικών της συνάντησης.

• Ε. Τσουκαλά, Η Πέλλα και η Παλαιοντολογία: Η ακούαδα των Σπηλαίων στην περιοχή Αλμωπίας, Δήμος Αρδαίας (Ν. Πέλλα) 2003, 44 σελ. Η έκδοση είναι μια εγχρωμή, πλούσια εικονογραφημένη, εμπειριστατωμένη παρουσίαση της πολύχρονης ανασκαφικής-παλαιοντολογικής έρευνας της συγγραφέας στην περιοχή, με απόδοση κατανοητή στους μη ειδικούς αλλά και με επιστημονική ακρίβεια και τεκμηρίωση. Τα κύρια κεφάλαια, ύστερα από μια εισαγωγή στα σπήλαια και τη γεωλογία της περιοχής αναφέρονται στα παλαιοντολογικά και άλλα ευρήματα, στη συντήρησή, τη διεπιστημονική μελέτη τους, την εξήγησή τους απολιθωμένων σκελετικών στοιχείων αρκούδας στην Ελλάδα και στην υπολοιπή Ευρώπη, και στη σημασία των ευρημάτων για την παρεμρόντια περιοχή της Αλμωπίας. Πληροφορίες, Επ. Καθ. Ε. Τσουκαλά, Τμήμα Γεωλογίας ΑΠΘ, e-mail: liirts@geo.auth.gr.

• Η. Μαριολάκος, *Σπήλαια και καρστικές μορφές στην ελληνική μυθολογία: στα βήματα του Ποσειδώνα και του Ηρακλή*, 2003, 50 σελ.

Η έκδοση αποτελεί τον οδηγό εκδρομής που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του 3ου Συμποσίου Αρχαιολογίας Γεωλογίας και Παλαιοντολογίας Σπηλαίων (17-19.10.03) από την Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία, τη Σπηλαιολογική Ομοσπονδία Ελλάδος και την Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας και Σπηλαιολογίας. Ο Καθ. Η. Μαριολάκος, επικεφαλής μιας ομάδας ειδικών, επιβιβάστηκε μια εξαιρετικά επιμελημένη έκδοση για την εκδρομή του Συνεδρίου με προσεγγίσεις των γεωεπιστημών και με νέα δεδομένα που σχετίζονται με τη μυθολογία με τις βετικές επιστήμες. Θέσεις με δούρο στην Αττική και στην Πελοπόννησο, μέχρι τα σπήλαια του Δυρού, επισημαίνονται (π.χ. Ηριδάνος ποταμός, Θριάσιο πεδίο, Ισθμός Κορινθίου, πηγές Λέρνης, Κίβερι, προϊστορικά υδραυλικά έργα στην Αρκαδία κ.α.) και ερμηνεύονται, ταξινομημένα σε «στάσεις» της εκδρομής. Πληροφορίες, κ. Γ. Παπαδόπουλος, Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία, Σίνα 32, Αθήνα, τηλ. 2103617824.